

מסורת הש"ס

(א) פסוקים פא: ע"ש;
(ב) [צ"ל: הרמב"ם], (ג) שם
[תוספתא] זבין (א"ב)
(ד) [נעליד: זרע], (ה) ג"ר
ל"מ וכל אלהם למקביל
ל"א אחר (ו, ז) [ע"י חסד]
פסוקים שם ונמנמות נח:
ד"ה ואלה כתבו שזו מן
סוגיות התלפוזות, (ז) צ"ל
רמי דר חמא,

תורה אור השלם

1. וְכִי יָמוּת מֵת עָלְיוֹ
בִּפְתָּע פְּתָאם וְטָמָא רֹאשׁ
נִירוֹ וְגִלְחָא רֹאשׁוֹ בְּיוֹם
טְהָרְתּוֹ בְּיוֹם הַשְּׂבִיעִי
יְגַלְחֵנּוּ: כַּמְדַּבְּרֵנוּ ו
2. דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֲמַר אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה
טָמֵא לְנֶפֶשׁ אִישׁ בְּדֶרֶךְ
רַחֲקָה לָכֵם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם
וַעֲשֵׂה פֶסַח לַיהוָה:
כַּמְדַּבְּרֵנוּ י

נוסחת הריב"ן

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גמ' למ"ד כי דרך שפיר. י"ב עיין בפסחים דף פ"א:

הגהות התוספות

1. ז"ל דכשירד. 2. תיבות שחוקת טמא טמא נמחק.
3. ז"ל כדפריש. 4. תיבות אלא טומאת הההוס גמירי נמחק.
5. ז"ל וכן לי שגודע.
6. ז"ל כמו משגילת. ותימה כו'.
7. ז"ל והשתא אליבא דמאן קאמר ליה אי אליבא כו'.

מוסף רש"י

במחזורת לו. שפטה
 בדרוה לו (פסחים 98). כי
 דרך. טמא לנפש דומיא
 לדרך רמזות און (שם)
 איזורה טומאת התהום.
 שפוטמה למיז ועושה פת
 (שם) המוצא אמת
 מושכב לרחבה של
 דרך. והוא ענב שס ואי
 אפשר שלא ענב שס ואי
 קפוט ואי האהלי (שם).
 לתרומה. לנפוט תרומה.
 טמא. ללא תרומה זו
 טומאת המסוס, ואילו
 לאורכו של דרך אפילו
 טומאת המסוס און כאן
 (שם).

הכותים אין להם

שלוש שנים ואחד שלו: מת בין שנטמא בתוך ים קודם שהציא קרבנותיו שנטמא ה"ז קותר את הכל

מתני'

אם טומאה ידועה סותר ואם טומאת תהום
אינו סותר אם עד שלא גילה בין כך ובין כך
סותר כִּיצַד ירד לטבול במערה ונמצא מת
צף על פי המערה טמא נמצא משועק
בקרע המערה ירד להקר טהור לִיטהר
מטומאת מת טמא שחזקת טמא טמא וחזקת
טהור טהור שרגלים לדבר: ^(ג) מנא הני
מילי ^(ד) אמר ר"א דאמר קרא ^(ה) וכי ימות מת
עליו בפתע פתאום עליו במחזורת לו ריש
לקיש אמר אמר קרא ^(ו) כי יהיה טמא לנפש
או בדרך רחוקה כי דרך מה דרך בגלוי אף
כל בגלוי ואלא ^(ז) הדרתנן ^(ח) איזוהי טומאת
התהום כל שאינו מכירה אחד בסוף העולם
אבל מכירה אחד בסוף העולם אין זו טומאת
התהום בשלמא ^(ט) למ"ד כי דרך שפיר אלא
למאן דאמר במחזורת לו כי מכירה אחד
בסוף העולם מאי הוי ותו הא דתניא המוצא
מת מושכב לרחבה של דרך בתרומה
טמא בניזר ובעשיית פסח טהור מאי שנא
אלא טומאת התהום יגמרא גמירי לה: אם
עד שלא גילה וכו': מאן תנא א"ר יוחנן ר"א
היא דאמר ^(י) תגלחת מעכבת בעי רמי בר
חמא נטמא בתוך מלאת ונודע לו לאחר
מלאת מהו בתר ידיעה אוליגן וידיעה אחר
מלאת היא? או לא ולמאי למיסתר
אמר

טמא: וחוקם טהור.
 כלומר שהדברים נראין
 חקוקתו ומיהיו חוקם טהור
 לו. צבורה לו כגון
 שאינה ידועה לו: ור"ל
 טמא לנפש או צדק
 בגלוי. לפיכך טומאת
 מוקד מוקד ויעושה
 כי דרך. דגלוי
 הוא: אלא למד
 אלא: אמאי הוא טמא והא
 לו בין למד כי דרך
 גביה דלמא טמא
 הוא וצ"ל ויעושה
 גמרא גמרי לו. דלמא
 פסח בלכד אינה מטמאה
 הכי הוא טמא: מאן
 שהביא קרבנותיו קומר:

מִיָּנִין (עַל דָּף מו.) וְחֹסֶר
 דְּבִיר ר"א כִּדְרִינִין דַּעֲדִין לֹא
 מִסְתַּקֵּי וְהַכֵּל דֹּא לֹא לִרְצִין
 קוֹטֶר: צֵי רִמִּי חֶרֶב חֲמָה
 מִהוּ צֶר יִיעָה אֲזִינִין.
 מֵאֵת הַתְּהוֹס אֲזִינִי קוֹטֶר
 הֵיכָּל דְּנִמְאָה צִימִי מֵאֵת
 ג' דְּנוֹמַע לֹא לֹאֲחֶר מֵאֵת
 קוֹטֶר מֵאֵת הַתְּהוֹס
 כִּי כִּי שְׁמִיעָה לֵיהּ מִתְּנִי
 יִסֵּר אִי קוֹטֶר כִּלְלִי:

חמ"ד
לר"א דכיון שנשחט הפסח
אפי נפשה היא ועוד י"ל ד
ות לא שייך רצוי נץ: **בז**
גילוח לר"א מהו צתר ט

פרק תשיעי נזיר

בנין שג"ר, תגלחת עתירה ונדע שהוא עמא אס עומאה ידועה
 היא סותר ואס עומאת התהום היא כלומר שנודע לו
 שבצמקוס שעבר היתה עומאת התהום ובצמקוס מפרש איון היא עומאת
 התהום שאין אחד בעולם מכירה והכי הילכתא גמירי לה:

גודע לו שהוא פמא

ידועה צין צטומאט התהום דל
גמירי טומאט התהום דלא סתרה
דוקא כשנודע לו אחר שגילה אזל
נודע לו קודם שגילה סותר:
ביצד דין טומאט התהום ירד
סבב במערה צנציל
טומאט שכן ומנאל כוית מן המט
קף על פני המערה ספק אס היה
כוית מן המט בתוך המערה צשעה
שטבל והאחיל או שמה לא היה שם
צשעה שטבל טמא דספק טומאה
צרכות [היחיד] ספקו טמא ואם
נודע לו אפילו אחר שגילה טמא ולא
אמרינן אף כי היה כוית מן המט
תוך המערה צשעה שטבל יהא טהור
משום טומאט התהום דכיון שאין
שום דבר מכסה עליה הוה ליה
כטומאה ידועה:

משוקע בקרקע המערה. אז
ודאי מיקרי שפיר

שמואל ודן בתורה
סח מהור מאי שנא
מברא גמירי לה: אם
תנא א"ר יוחנן ר"א
מעבבת בעי רמי בר
אבא ונודע לו לאחר
אזלינן וידיעה אחר
א ולמאי למיסתור
אמר
בזכות טומאת מת: שחוק

בכלומר שטעט גדול י"ל הואיל והוא בחזקת טומאת מת לא הותרה
טומאת התהום אצלו והא דנקיט ברישא ירד לטבול ובסיפא ירד
להקריא יש ליקן טעם לדבר דרישא רבותא קא משמע לן אף כי ירד
לנטבול דמסתמא דקדק ועיין היטב שלא תהא טומאה סביביו ונמלא
בטבול קף על פי המערה מ"מ טמא משום אפס טומאה בריה"י
בסיפא רבותא קמ"ל אף כי ירד להקריא ולין דרכו לטבול ולקדק
בטבול מ"מ כי משועב בקרקע המערה טהור משום דהוי טומאה
התהום: **במחזור** לו. אצל בטומאת התהום שאינה מחזורת
ולא הכיר זה אחד בסוף העולם או אינו סותר: **רבי שמעון**
בן לקיש אמר כי דרך. גבי עושה פסח תמיז איש איש כי יהיה
טמא לנפש או בדרך רחוקה לכם ומדסמך טמא לנפש לדרך נאמר
כי דרך ומרינן מיר מעושה פסח אצל בפרק כיצד לולין (פסחים
טז: פא: וס) לא קאמר השם הכי והכי איתא תוס' במחזורת לך
בשם פסח: וכן עושה השם מנלן דכתיב או בדרך רחוקה כי דרך
כו' משמע השם דלא פליגי ולא גמירי מיר מעושה [פסחים]:

אלא למ"ד במחזורת לו כי מכירה אחד בסוף העולם מאי הוי.
 וצ"ל כינ"ד זולין (ג"ר שם) לא קאמר הכי דקאמר למ"ד כי

דרך נימא עד דידיעי צה כולי עלמא כי דרך:

לנזיר ועושה פסח מהור. ומיירי בטומאת התהום כדפריש"י³

בסמוך: **וְיָמָּה** שנה תרומה מנייר וקושיה פסח.
בצפרק כיצד לולין (גס זה שס) ליתא האי פירכא דגויגא דהתם
גלית לה דגמירי אהדדי אלא טומאת התהום גמירי: **מִסָּאן** מן דרנבן
ורחנן ר"ה **היא דאמר** תנארות מעכבא. מלשמות ציין לדרבנן
דאמרי תנארות אינה מעכבת א"כ אחר שמרסא אין אין [עליין עוד
תורת מור וכן] שנוע לו עד שלא גילח כמי שגילח תימנה דצפ' כיצד
לולין (גס זה שס) אמר מר בר רב אשי טומאת התהום מרנה
נודע לו קודם זריקה והשתא [אין] אליצא דר"א אפילו
גלאחר זריקה סותר קודם גילוח ואי אליצא דרבנן הא קודם
לרבנן מעכבת כקודם גילוח לר"א דהכל משמע
דדבר המעכב סותר לר"ע י"ל דלגבי עושה פסח מיירי
כ"ה הו' הדם עומד למרק וכל העומד למרק כחורק דמי ולכן אין
דלמירנן התם טומאת התהום מרנה היינו ע"י ריזוי הניץ ולכן
החמא נישבא תוך מלא. בטומאה ידועה או בטומאת
זה אזלינן וסותר שלשים א בחד ידיעה אזלינן וסותר שבעה:
אמר

נשטאמ בקבר הטהום מה לי היה טמא מה לי היה טהור כיון דמשומאת מת ידועה פסח גמירי. מאן תנא אר"ר ר"א היא דאמר תגלחת מעכבת מלשחות ביין וליטמא שגלח: בעי רמי בר חמא נטמא תוך מלאת (ד') טומא' ידועה או בקבר הטהום ונ

חקר כאן ו"ל אפ"ה טמא משום ספק טומאה צרה"י וסיפא רבותא קמ"ל אף כי ירד להקר וכו' אפ"ה טה

עין משפט
נר מצוה

כב א מ״י פ״ו מהל' מזירות הלט״ז:
כג ב מ״י שם הלכה [יט]
כ:
כד ג מ״י שם הל״ח:
כה ד מ״י שם הלט״ז:

פי' הרא"ש

נזיר שגילה.
 קברותיו וגילוח: אם
 טומאה ידועה. פי טומאה
 אשפז שחיה דיועה
 כגון שלא היה קבר התהום
 סתור: טומאת התהום
 כדמפרש בגמ' שזין אצ"פ
 מכירה בטח העולם. אצ"פ
 שדאי שמת' הוא סותר
 הדלגה היא בניור: אם
 היה גליל וכבר כתב רבי
 קרבנותיו: בין קר טומאה
 ידועה ובין קר טומאה
 סתור. דהא דגמירי
 הוה טומאת התהום לא סתור
 וזין דקא היינו גליל גנדע לו
 אתר גילול לרי"א או אתר
 רבין וקרבן לרבנן: כיצד
 קרבן טומאת התהום הי'
 לטבול במערה. טומאת
 שחץ ונמצא כית מן המת
 פזע על פני המים טמא
 האחיל עליו ס' לא האחיל
 וזין טמא דספק טומאה
 בריה"ש טמא טמא ואם
 גנדע לו ס' זה אם אתר
 שדלח סותר דהינו טומאה
 שדלח ואצ"פ דאמרי'
 בגמ' ספק טומאה צפה
 הטורה היינו ס' נמצא צפה
 אהל טמא: משקיע
 בקרקע העמדה. במקום
 שטבל ואתר טמא אם
 גנדע לו ודאי טומאה
 סתור ואינו סותר דהינו
 טומאת התהום וברישא
 ננקט לטבול לרבותא אצ"פ
 הדחובל טומאה
 מכל בר טומאה אצ"פ
 (ב) סותר לטמא טומאת
 טמא. כגון שחיה נ'
 טמא וטבל במערה שהיה
 טמא משקיע ב' ההשלים
 נזירותו. או טמא עליו
 שטבל ואצ"פ קבל עליו
 נזירות מאז סותר שחוקת
 טמא טמא וזקוק טמא
 טהור שרגלים לדבר.
 והיה גליל לדבר או
 דוקא גליל גמירי הלכא
 טמא כלומר קצת טעם
 ש' לדבר כיון דבחוקת
 טומאת מ' לא נתנה
 הלכה לטהור: מנה"מ
 טומאת התהום אינה
 סותרת לטמא: במחזור לו
 לאפקוק טומאת התהום
 שאינה מחזורת: ר"ל אמר
 כי דרך. פי פסח ח' איש
 כי יהיה טמא ונלש
 או בדר חזקיה (טמא)
 טומאה כי דרך פס' כיצ'
 ש' סוגיא ארתא קראת
 ההם אשכחן זין עושה
 פסח מנ"ל אמר קרא כי
 זמא. אבל סוגיא דנא
 סברא אמר לילך זין
 מפסח ומר לילך
 מניור: כל שאין מכירה
 ב' כסות העולם פירוש
 אשפז (שארם) [שזין]
 [אדם] [אדם] כ' דרך שפיר
 [וכיון] [מכירה] ספק
 העולם אינה גלויה כי
 דרך. ובפסח' קאמר עד
 יודיעה כי כלי עלמא כי
 דרך. נזיר ועושה פסח
 כדמפרש לקמן מ"ש כי
 היינו ידלפת נזיר מפסח
 נזיר ופסח מניור. לאמר הכי
 גמיר לילך כל שער הכי
 מנהק. והכי נמי ה"מ
 למפקח ממנהיג שדלח
 כי נזע אתר שפסח גנדע
 קודם שגלח את טמא

וכ"ה צמוס' צסוד"ה משוקע.